

శాస్త్రమంతు సీతాలక్ష్మణబరతనత్తుఖ్య పరిశారపుమేత శ్రీరామచంద్రపరప్రహృష్టణే నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మమాయణం ॥ అయోధ్యాకారం ॥ భీర్ణిపుణం

శ్రీహింశుర్కుత్తి నామ పంపత్తరం, దళ్మిణాయణం,
వర్షాభుతుల్య, భాద్రపదవసం

-138-

బహుళ తచియ - కృత్తికా

02.10.2023 సోమవారము

శ్రీ గురు భైష్మేంద్రుడు

గురుప్రుహ్యై గురుర్యిష్టుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్స్వాత్పరంబహ్య, తప్యై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివస్ భైష్మేంద్రుడు

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్మస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అంతర్భుజులు:

శ్రీమదాదివరాహాజ్యేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మైండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్యామినస్యన్నిథౌ, హనుమత సీతాలక్ష్మణా,
భరతశత్రుఖ్య, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రేహణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృష్ణవైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశ్వర్య,
సద్యుద్ధిత్యాది, సర్వపుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణాద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్యల్కి
రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం, త్రయోదశస్సుర్గ, శోక పారాయణం,
తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ విల్మైకి పూర్ణిసై

- కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వన్నే వాల్మైకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ అంజనేయ పూర్ణిసై

- మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ తిముఖ పూర్ణిసై

- వాల్మైకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ తిముఖ పూర్ణిసై

- అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వార్థే త్యక్త్యారాజ్యం గిరోవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీతిముఖంపుటీపుష్టిణే నమః

॥ శ్రీరిష్టంతు పీరుహృజేస్మః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే త్రయోదశస్తంచః

అతదర్థం మహారాజం శయానమతథోచితమ్ ।
యయాతిమివ పుణ్యాన్తే దేవలోకాత్మరిచ్యతమ్॥ ॥ 13.1 ॥

అనర్థరూపా సిద్ధార్థా హృషితా భయదర్శినీ ।
పునరాకారయామాస తమేవ వరమంగనా ॥ ॥ 13.2 ॥

త్వం కత్తసే మహారాజ సత్యవాదీ దృఢప్రతః ।
మమ చేమం వరం కస్మాత్ విధారయితుమిచ్ఛసి॥ ॥ 13.3 ॥

ఏవముక్తస్తు కైకేయ్య రాజు దశరథస్తదా ।
ప్రత్యువాచ తతః క్రుధ్భాస ముహూర్తం విహ్వలన్నివ॥ ॥ 13.4 ॥

మృతే మయి గతే రామే వనం మనుజపుంగవే ।
హన్తానార్యే మమామిత్రే సకామా సుఖినీ భవ ॥ ॥ 13.5 ॥

స్వర్గేంపి ఖలు రామస్య కుశలం దైవతైరహమ్ ।
ప్రత్యాదేశాదభిహితం ధారయిష్యే కథం బత ॥ ॥ 13.6 ॥

కైకేయ్యః ప్రియకామేన రామః ప్రప్రాజితో మయా ।
యది సత్యం బ్రవీమ్యతత్ తదసత్యం భవిష్యతి॥ ॥ 13.7 ॥

అపుత్రేణ మయా పుత్రః శ్రవేణ మహాతా మహాన్ ।
రామో లబ్ధో మహాబాహుః సకథం త్వజ్యతే మయా॥ ॥ 13.8 ॥

శారశ్చ కృతవిద్యశ్చ జితక్రోధః క్షమాపరః ।
కథం కమలపత్రాక్షః మయా రామో వివాస్యతే ॥ ॥ 13.9 ॥

కథమిందీవరశ్యమం దీర్ఘబాహుం మహాబలమ్ ।
అభిరామమహాం రామం ప్రేషయిష్యమి దణ్డకాన్ ॥ ॥ 13.10 ॥

సుఖానాముచితస్యైవ దుఃఖైరనుచితస్య చ ।
దుఖం నామానుపశేయం కథం రామస్య ధీమతః॥ || 13.11 ||

యది దుఃఖమకృత్యాంద్య మమ సంక్రమణం భవేత్ ।
అదుఃఖార్థస్య రామస్య తతస్మిఖమవాప్నుయామ్ ॥ || 13.12 ||

నృశంసే పాపసంకల్పే రామం సత్యపరాక్రమమ్ ।
కిం విప్రియేణ కైకేయి ప్రియం యోజయసే మమ ॥ || 13.13 ||

అకీర్తిరతులా లోకే ధ్రువః పరిభవశ్చ మే॥ || 13.14 ||

తథా విలపతస్తస్య పరిభ్రమితచేతసః ।
అస్తమభ్యగమత్యార్యః రజనీ చాభ్యవర్తత ॥ || 13.15 ||

సా త్రియామా తథాం ఉర్తస్య చంద్రమణ్ణలమణ్ణితా ।
రాజ్ఞో విలపమానస్య న వ్యభాసత శర్వరీ ॥ || 13.16 ||

తష్టైవోష్టం వినిశ్యస్య వృద్ధో దశరథో నృపః ।
విలలాపార్తవద్యఃఖం గగనాసక్తలోచనః ॥ || 13.17 ||

న ప్రభాతం త్వయేచ్ఛామి నిశే నక్షత్రభూషణే ।
క్రియతాం మే దయా భద్రే మయాం యం రచితోంజలిః ॥ 13.18 ||

అథవా గమ్యతాం శిఫ్రుం నాహమిచ్ఛామి నిర్మణామ్ ।
నృశంసాం కైకయాం ద్రష్టుం యత్ప్రతే వ్యసనం మహాత్ ॥ 13.19 ||

ఇతార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకంటే త్రయాదశస్పర్సః

“ఫులష్టుతిః”

అయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్మరమృద్ధికామైః ॥

“శ్రీశ్రీమహాపురాణాణిస్మః”

అభ్య శీష్టులి శ్మీద్వీపు

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణామృత |
రోగానే నాశయశేషాన్, ఆశు ధన్యవ్యాహరే || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |
స్వభక్తేభ్యో మగ్నహస్తం, వందే ధన్యవ్యాహరిం హరిమ్ || 2 ||

ధన్యవ్యాహరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పతన్తి యే |
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్రజలోకహస్రాయ,
సర్వమయనినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణువే స్వాహ | ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి | తన్నో ధన్యవ్యాహరిః ప్రచోదయాత్ |

అభ్య స్వామ్పూర్ణార్థీని

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్మిభూతిం చ సౌమ్యః |
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్గః,
దీర్ఘాయుష్మైంహికేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ||
అరిష్టాని ప్రణాశ్యమ్త దురితాని భయాని చ |
శాంతిరస్త శుభం మేస్త గ్రహః కుర్వమ్త మంగళమ్ ||

అభ్య శ్మీద్వీపుపూర్ణార్థీని : యద్జరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భువేత్ |
తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ||

అభ్య భూమిత్యమ్రూణాపీ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్యా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్విభావాత్ |
కరోమి యద్యత్పకలం పరష్మి,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అభ్య పుండ్రకోపీ : శ్రియః కాన్తాయ కణ్ణాణానిధయే నిధయేత్రథినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

* * *